

ДОВІДКА
про підсумки проведення самооцінювання
якості освітньої діяльності за напрямом
«Система оцінювання результатів здобувачів освіти»

На виконання наказу Гощанського академічного ліцею від 09 квітня 2026 року №59-од «Про проведення самооцінювання освітньої діяльності за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти»» та з метою розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти і об'єктивного оцінювання освітніх процесів у ліцеї з 20.04.2026 по 20.05.2026 року було проведено внутрішнє самооцінювання якості освітньої діяльності за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти». Моніторинг базувався на результатах тристороннього анкетування учасників освітнього процесу (Додатки 1-3), у якому взяли участь 89 батьків учнів 2-4-х та 6-11-х класів, 21 педагог та 76 учнів 9-11-х класів. Окрім анкетування, робочою групою було здійснено комплексне вивчення шкільної документації, моніторинг стану ведення електронних класних журналів, а також внутрішнє спостереження за освітнім процесом шляхом відвідування уроків.

Мета дослідження полягала у встановленні реального стану ефективності чинної системи оцінювання, визначенні рівня її відповідності вимогам Державної служби якості освіти (ДСЯО), виявленні розбіжностей у позиціях респондентів та перевірці стану виконання нормативних вимог щодо ведення шкільного діловодства.

Вивчення та оцінювання освітньої діяльності за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» здійснювалося відповідно до таких вимог:

- наявність відкритої, прозорої та зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
- застосування внутрішнього моніторингу для систематичного відстеження та коригування результатів навчання кожного учня;
- спрямованість системи оцінювання на формування відповідальності учнів за результати свого навчання та здатності до самооцінювання;
- застосування вчителями формувального оцінювання та надання дієвого зворотного зв'язку;
- забезпечення академічної доброчесності під час оцінювання.

Аналіз матеріалів тристороннього моніторингу засвідчив стан реалізації ключових вимог до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Досліджуючи першу вимогу — наявність відкритої, прозорої та зрозумілої для учнів системи оцінювання, робоча група зафіксувала певний дефіцит інформаційної відкритості. Зокрема, лише 21,1% опитаних учнів

чітко знають критерії з усіх предметів, 27,6% завжди чітко розуміють інструкції вчителя перед виконанням великих робіт а 48,7% підлітків зазначили, що виставлений бал періодично стає для них несподіванкою. Як наслідок, 42,1% підлітків оцінюють власну роботу суб'єктивно, без урахування затверджених критеріїв, а 9,2% взагалі не вміють цього робити.

Отримані дані безпосередньо пов'язані з практикою педагогів, адже тільки 28,6% вчителів завжди ознайомлюють дітей із вимогами на початку теми. Більшість (61,9%) робить це періодично. Основним методом є усне оголошення перед завданням (47,6%). При цьому 42,9% педагогів вважають, що саме нерозуміння критеріїв є головним демотиватором для дітей.

Батьківська спільнота демонструє вищий рівень розуміння балів (56,2%) завдяки активному моніторингу електронного щоденника (85,4%), проте 39,3% мають запитання щодо окремих предметів. Водночас вивчення шкільної документації підтвердило наявність офіційно затверджених критеріїв, проте вибірковий контроль сторінок електронних журналів показав, що вчителі не завжди публікують посилання на ці вимоги для ознайомлення учнів та батьків.

Не менш важливим аспектом діяльності закладу є застосування внутрішнього моніторингу для систематичного відстеження та коригування результатів навчання кожного учня. Опитування засвідчило, що повну оперативність фіксації балів в електронних ресурсах підтверджують 67,4% батьків, тоді як 27,0% скаржаться на запізнення в кілька днів, що унеможливорює вчасне реагування на проблеми дитини. Головною причиною затримок 42,9% вчителів назвали нестабільну роботу електронного щоденника. Аналіз стану ведення електронних журналів виявив випадки накопичення оцінок наприкінці семестру, що вказує на нерівномірне відстеження успішності. Окремою проблемою моніторингу є процедура виправлення оцінок, оскільки лише 30,3% батьків знають про існування офіційного алгоритму, а 57,3% переконані, що перездача теми можлива лише за умови особистої індивідуальної домовленості з конкретним викладачем. 23,7% учнів зазначають, що можливість виправити бал надається завжди, а 63,2% - що «часто». 47,6% педагогів завжди позитивно ставляться до перездач, а 42,9% дозволяють їх за умови виконання додаткових вправ.

Питання своєчасного коригування результатів тісно пов'язане із спрямованістю системи оцінювання на формування відповідальності учнів за результати свого навчання та розвиток здатності до самооцінювання.

Показники сформованості учнівської автономії та відповідальності є низькими. Лише 9,2% здобувачів освіти систематично використовують надані критерії для самоперевірки перед здачею робіт, а 42,1% оцінюють власні результати інтуїтивно, за відсутності чітких оцінювальних орієнтирів.

Дана тенденція підтверджується і під час відвідування уроків членами робочої групи: на більшості занять оцінка залишається одноосібним рішенням вчителя, а технології само- та взаємооцінювання учнів регулярно практикують лише 9,5% педагогів. Як наслідок, 46,1% учнів воліють відповідати суворо за шаблоном, оскільки не відчують себе суб'єктами процесу оцінювання.

Процес формування відповідальності учня неможливий без застосування вчителями формувального оцінювання та надання дієвого зворотного зв'язку. Проведене анкетування зафіксувало виражений запит школярів на якісний розбір помилок. Лише 18,4% учнів підтверджують, що завжди отримують розгорнуті коментарі до робіт, тоді як 44,7% зазначають, що це трапляється «рідко». Регулярні поради для покращення результатів бачать лише 25,0% здобувачів освіти. 28,6% педагогів стверджують, що надають змістовні коментарі завжди й до всіх робіт, 38,1% визнають, що детально коментують виключно письмові чи творчі завдання. Системну роботу над помилками як окремий етап виділяють 33,3% педагогів, тоді як 4,6% проводять її індивідуально. Через це 41,6% батьків бачать детальний розбір робіт від вчителів, 38,2% вказують на шаблонне підкреслення помилок без коментарів, 20,2% батьків констатують, що зворотний зв'язок обмежується виставленням сухої цифрової оцінки.

Низький рівень зворотного зв'язку та страх перед контролем безпосередньо впливають на стан забезпечення академічної доброчесності під час оцінювання. Опитування виявило, що 32,6% батьків вважають оцінки під час дистанційного навчання наслідком списування чи сторонньої допомоги. Самими учнями чітко визначено три головні причини порушення доброчесності: страх отримати низьку оцінку (30,3%), великий обсяг домашніх завдань (25,0%) та нерозуміння змісту навчального матеріалу (25,0%). Вчителі намагаються мінімізувати використання ШІ та списування переважно через розробку відкритих компетентнісних питань (38,1%) та створення індивідуальних варіантів (28,6%).

Окрему увагу робоча група звернула на наявність суттєвих розбіжностей у позиціях респондентів. Перша розбіжність стосується взаємозв'язку дисципліни та оцінки знань: 85,7% вчителів переконані, що ніколи не знижують бали за поведінку, тоді як 51,7% батьків та 48,7% учнів відкрито заявляють про постійний або ситуативний вплив дисципліни на оцінку знань. Лише 18,4% учнів вважають, що оцінюються суто їхні знання, натомість 32,9% заявляють, що вчитель може знизити бал за порушення дисципліни, а ще 15,8% вказують, що зауваження щодо поведінки часто

псують оцінку за знання на уроці. Крім того, 27,6% помічають вплив особистих стосунків на бали.

Друга розбіжність виявлена в оцінці психологічного клімату та управлінського супроводу: 76,2% педагогів вважають, що внутрішній моніторинг з боку адміністрації має характер суто фіскального контролю за журналами, а не надання методичної допомоги (19,0%). При цьому 21,1% учнів постійно відчують глибокий стрес через страх оцінки, а 63,2% підлітків вважають публічне оголошення балів перед усім класом травмуючим чинником і вимагають конфіденційності.

Проаналізувавши результати моніторингу, можна зробити висновки про те, що педагогічний колектив та керівництво сприяють формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання. У ліцеї створені необхідні умови для обізнаності учасників освітнього процесу з критеріями оцінювання навчальних досягнень, прозорі системи оцінювання, індивідуального зростання кожного учня. Ліцей успішно забезпечує прозорість та оперативність інформування батьків, зокрема завдяки активному використанню електронних щоденників (85,4% батьків постійно контролюють успішність дітей онлайн). 90,5% вчителів підтверджують, що адміністрація ліцею забезпечує всебічний розгляд ситуації у разі виникнення спірних питань чи незгоди з виставленими балами, що свідчить про наявність дієвого механізму захисту прав учасників освітнього процесу. Більшість педагогів колективу (76,2%) під час оцінювання роблять акцент на індивідуальному прогресі учня та його особистих досягненнях порівняно з попередніми результатами. 85,7% вчителів чітко розділяють оцінювання навчальних досягнень і дисципліну, орієнтуючись під час виставлення балів виключно на рівень знань здобувачів освіти.

Оцінювання освітніх та управлінських процесів закладу здійснювалося за результатами комплексного вивчення, аналізу документів, відвідування занять та тристороннього опитування учасників освітнього процесу. Відповідно до орієнтовних рівнів якості освітніх та управлінських процесів для самооцінювання закладу освіти (Додаток 2 до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Гоцанського академічного ліцею) встановлено рівні оцінювання за вимогами:

- 2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень - достатній рівень;
- 2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти - достатній рівень;

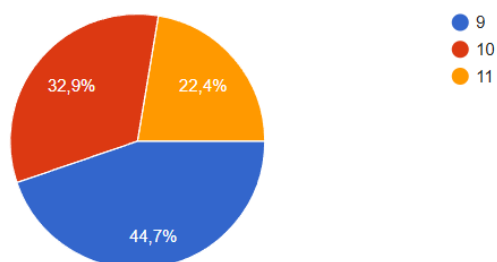
2.3.Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання – достатній рівень.

Додаток 1

Анкета учнів Гощанського академічного ліцею (2025-2026 н. р.)

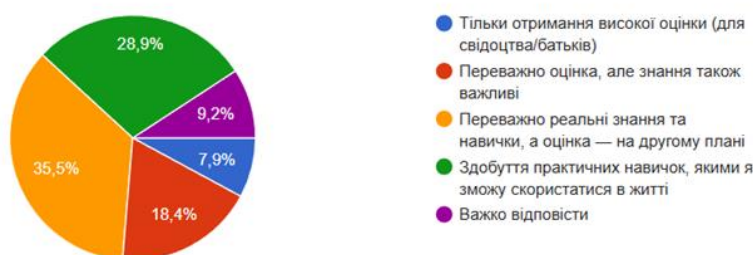
1. В якому класі ти навчаєшся?

76 ответов

2. Що для тебе є важливішим під час навчання?

76 ответов

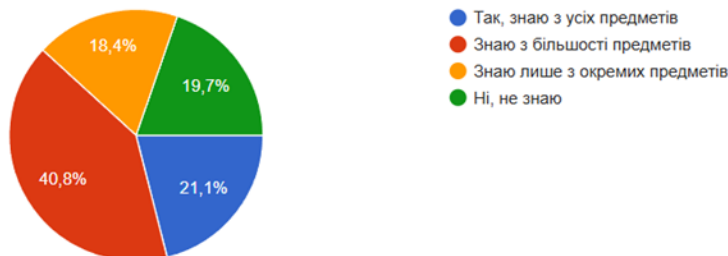
3. Чи відчуваєш ти надмірний стрес або тривогу через необхідність отримувати оцінки?

76 ответов

4. Чи знаєш ти критерії (вимоги), за якими вчителі виставляють оцінки?

76 ответов

5. Чи дають учителі чіткі інструкції, який обсяг і якість роботи (твір, проєкт, контрольна, лабораторна, практична) відповідають різним рівням балів (початковому, середньому, достатньому, високому)?

76 ответов

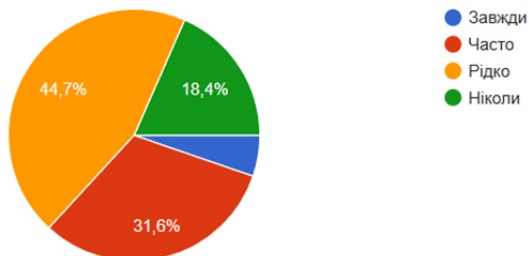
6. Чи знаєш ти, як самостійно оцінити свою роботу перед тим, як здати її вчителю?

76 ответов

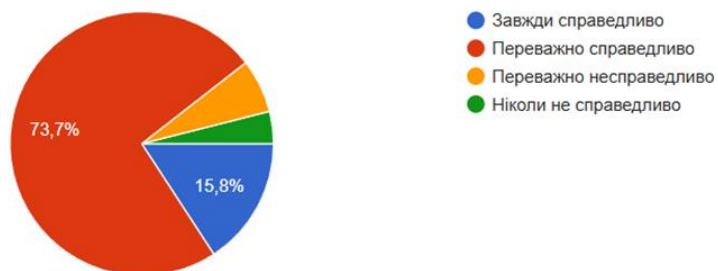
7. Чи отримуєш ти письмові або усні коментарі до своїх робіт (наприклад, що саме було зроблено добре, а над чим варто попрацювати)?

76 ответов

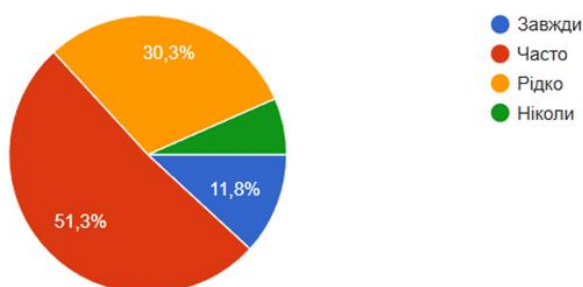
8. На твою думку, чи справедливо вчителі оцінюють твої навчальні досягнення?

76 ответов

9. Чи аналізуєте ви з учителем помилки після виконання контрольних робіт, тестів і т.і.?

76 ответов

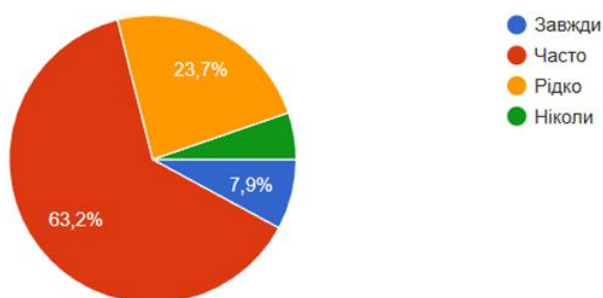
10. Чи отримуєш ти від вчителів поради, як покращити свої результати?

76 ответов

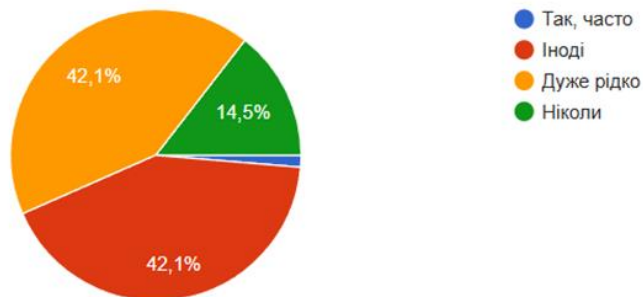
11. Чи дають учителі можливість виправити оцінку або перескласти тему, якщо ти показав/показала низький результат?

76 ответов

12. Чи використовують вчителі на уроках самооцінювання (коли ти сам оцінюєш свою роботу) або взаємооцінювання (оцінювання робіт однокласниками)?

76 ответов

13. Який спосіб оголошення оцінок для тебе є найкомфортнішим?

76 ответов

14. Чи боїшся ти отримати низьку оцінку?

76 ответов

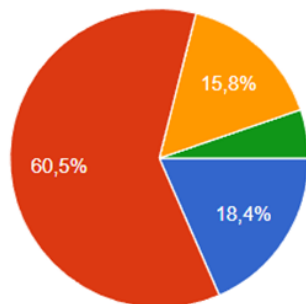
15. Чи вважаєш ти, що вчителі ставляться однаково до всіх учнів під час оцінювання, незалежно від особистих стосунків?

76 ответов

16. Чи траплялося так, що за однаково виконану роботу ти та твій однокласник/однокласниця отримали різні бали?

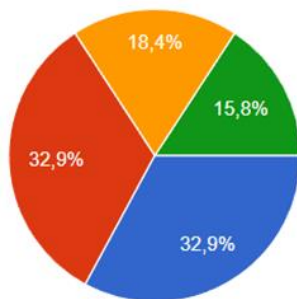
76 ответов

- Ні, за однакові результати ми завжди отримуємо однакові бали
- Таке траплялося рідко (можливо, через дрібні помилки, які я не помітив/-ла)
- Так, це трапляється часто, і я не розумію причини різниці в балах
- Ніколи не порівнюю свої бали з результатами інших

17. Чи впливає на твою оцінку твоя поведінка на уроці (наприклад, чи знижують бал за знання через погану поведінку)?

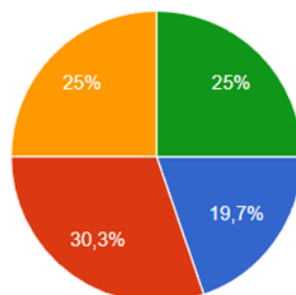
76 ответов

- Ні, вчителі оцінюють лише мої знання з предмета
- Буває, що вчитель може знизити бал за порушення дисципліни
- Так, часто зауваження щодо поведінки впливають на підсумкову оцінку за урок
- Мені важко сказати, як саме поведінка впливає на бал

18. Що, на твою думку, є головною причиною списування в нашому закладі?

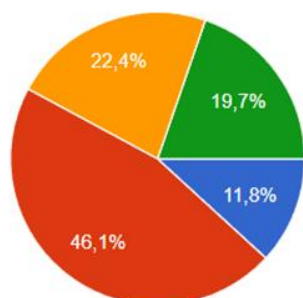
76 ответов

- Страх низької оцінки
- Завеликий обсяг завдань
- Нерозуміння матеріалу
- Бажання отримати високий бал будь-якою ціною

19. Чи заохочують учителі використання власних думок та нестандартних рішень, навіть якщо вони містять помилки?

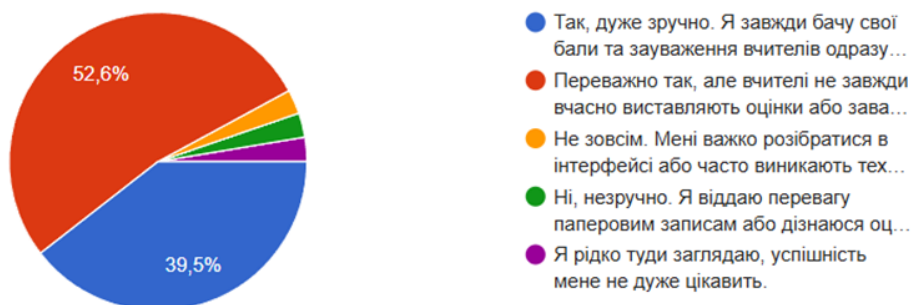
76 ответов

- Так, я відчуваю підтримку, коли висловлюю власну думку.
- Іноді, але я все одно боюсь помилитися і отримати низький бал.
- Зазвичай краще відповідати «як треба», щоб не ризикувати оцінкою.
- Вчителі не звертають уваги на нестандартність, головне — правильна відповідь.

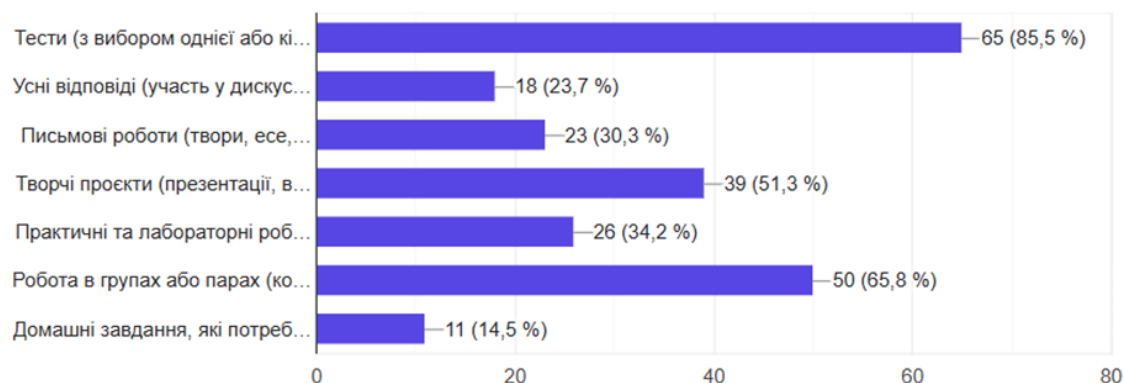
20. Чи зручно тобі відстежувати свою успішність через електронний щоденник?

76 ответов

21. Які види завдань тобі найлегше виконувати для отримання гарної оцінки?

76 ответов

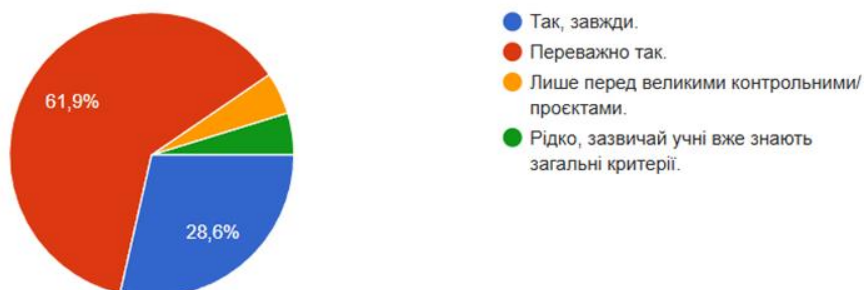

Додаток 2

Анкета педагогів Гошанського академічного ліцею (2025-2026 н. р.)

1. Чи ознайомлюєте Ви учнів із критеріями оцінювання перед початком вивчення теми або виконанням завдання?

21 ответ

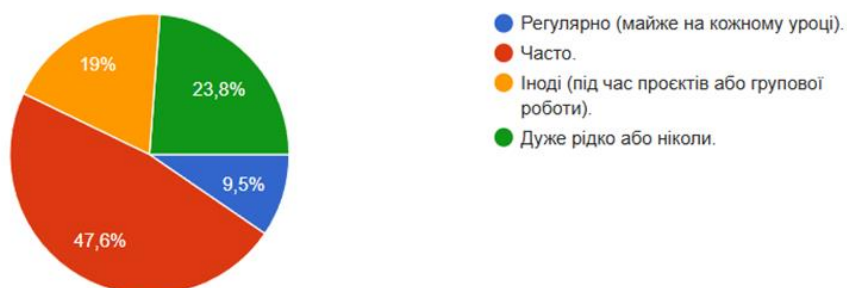
2. Яким чином Ви оприлюднюєте критерії оцінювання для учнів?

21 ответ

3. Чи використовуєте Ви інструменти для самооцінювання та взаємооцінювання учнів?

21 ответ

4. На чому Ви робите акцент під час оцінювання робіт учнів?

21 ответ

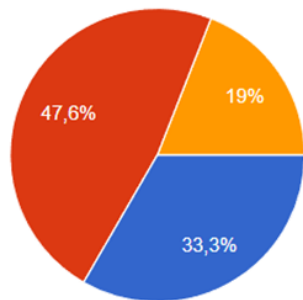
5. Як часто Ви надаєте учням змістовний зворотний зв'язок (коментарі до роботи замість простого балу)?

21 ответ

6. Чи практикуєте Ви «роботу над помилками» як окремий етап навчання?

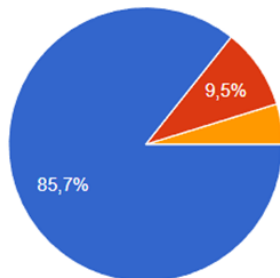
21 ответ

- Так, виділяю на це окремий час після кожної контрольної/тесту.
- Так, але зазвичай індивідуально з тими, хто не впорався.
- Рідко, намагаюся встигнути за програмою.

7. Чи враховуєте Ви поведінку учня на уроці під час виставлення оцінки за знання?

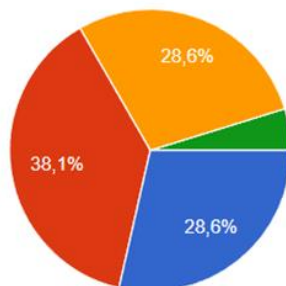
21 ответ

- Ні, оцінка відображає лише рівень навчальних досягнень.
- Іноді поведінка може вплинути на бал (якщо заважала виконанню завдання).
- Так, це інструмент підтримання дисципліни.

8. Які заходи Ви вживаєте для забезпечення академічної доброчесності (боротьби зі списуванням та ШІ)?

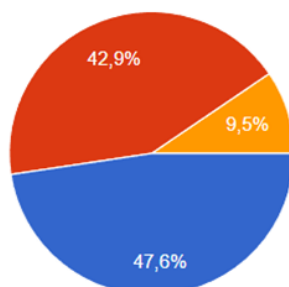
21 ответ

- Створюю індивідуальні варіанти завдань.
- Використовую відкриті питання, на які неможливо знайти відповідь у мережі.
- Проводжу роз'яснювальну роботу.
- Не вважаю це великою проблемою.

9. Як Ви ставитеся до того, що учень хоче перездати тему для покращення результату?

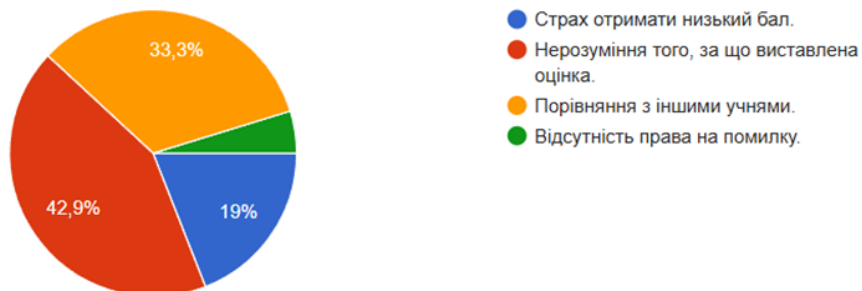
21 ответ

- Позитивно, завжди надаю таку можливість.
- Дозволяю лише за певних умов (наприклад, виконання додаткових вправ).
- Не дозволяю, оцінка має бути отримана з першої спроби.

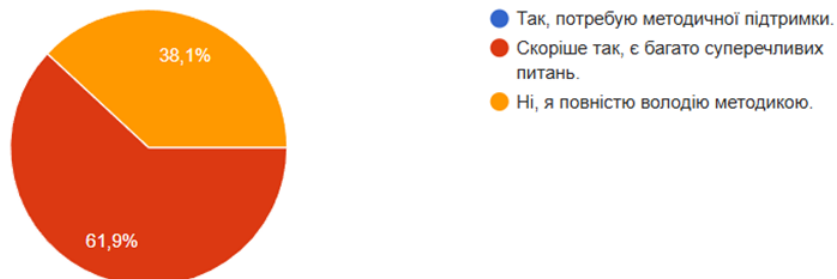
10. На Вашу думку, що є головним демотиватором для учнів у системі оцінювання?

21 ответ

11. Чи відчуваєте Ви потребу в додаткових роз'ясненнях/навчанні щодо впровадження нових систем оцінювання (наприклад, у НУШ)?

21 ответ

12. Які технічні труднощі заважають Вам вчасно та якісно оцінювати учнів?

21 ответ

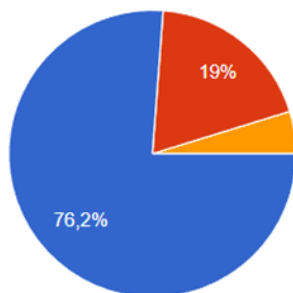
13. Чи надає адміністрація ліцею чіткі рекомендації та роз'яснення щодо єдиних підходів до оцінювання в закладі?

21 ответ

14. На Вашу думку, якою є мета моніторингу системи оцінювання (аналізу журналів, звітів) з боку адміністрації ліцею?

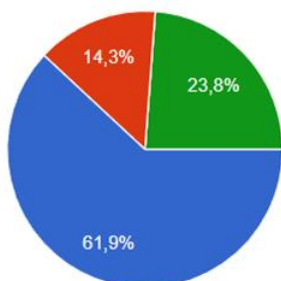
21 ответ

- Надання методичної допомоги та підтримки вчителям.
- Суто контроль за вчасним виставленням оцінок та заповненням журналів.
- Пошук недоліків та адміністративний тиск у разі виявлення розбіжностей.
- Адміністрація не проводить системного моніторингу цього питання.

15. Чи підтримує адміністрація ліцею Ваші ініціативи щодо використання нестандартних форм оцінювання (наприклад, формувальне, рівневе, безбальне в окремих проєктах)?

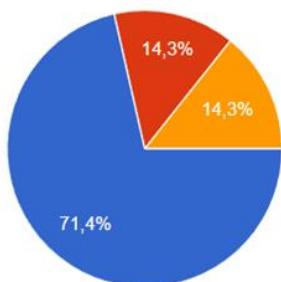
21 ответ

- Так, повністю підтримує та заохочує до педагогічної творчості та свободи.
- Дозволяє, але вимагає паралельного ведення класичної паперової/електронної звітності за стандартами.
- Не заохочує, вимагає суворого дотримання лише традиційних критеріїв МОН.
- Я не виявляв/-ла подібних ініціатив.

16. Чи організовує керівництво закладу навчання (семінари, тренінги, вебінари) щодо сучасних практик та критеріїв оцінювання (наприклад, оцінювання в НУШ)?

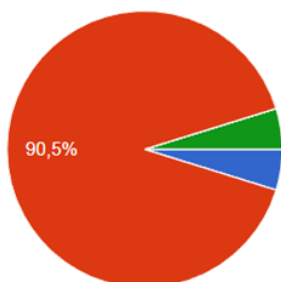
21 ответ

- Так, у ліцеї регулярно проводяться заходи для підвищення кваліфікації з цієї теми.
- Заходи проводяться рідко або мають формальний характер.
- Адміністрація просто рекомендує шукати такі курси самостійно на сторонніх платформах.
- Ні, таких заходів у закладі не проводиться.

17. Як адміністрація закладу реагує, якщо виникає конфлікт або незгода учня/батьків із виставленою Вами оцінкою?

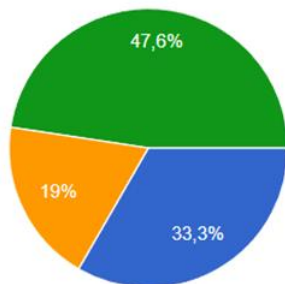
21 ответ

- Стає на бік учителя, допомагає аргументувати оцінку відповідно до критеріїв.
- Проводить об'єктивне вивчення ситуації для ухвалення справедливого рішення.
- Задля уникнення конфлікту просить учителя «піти на поступки» та підви...
- Залишає вчителя сам на сам із незадоволеними батьками чи учнями.

18. Чи існує у ліцеї прозора та зрозуміла для всіх процедура оскарження оцінок учнями?

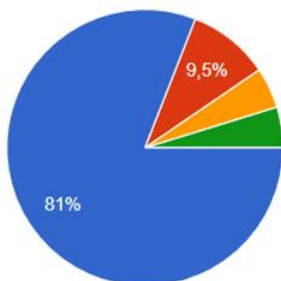
21 ответ

- Так, у закладі розроблене та діє відповідне Положення (процедура), про яке знають і вчителі, і учні.
- Процедура існує лише на папері, на практиці конфлікти вирішуються хаотично.
- Ні, офіційної процедури немає, усе вирішується через особисте звернення до директора/завуча.
- Важко відповісти.

19. Чи залучає Вас адміністрація до спільного аналізу результатів навчання учнів (наприклад, порівняння НМТ із річним оцінюванням) для коригування освітніх програм?

21 ответ

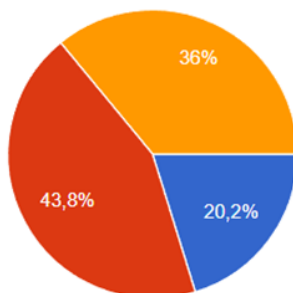
- Так, ми щороку детально аналізуємо ці дані на педрадах та плануємо кроки для покращення якості.
- Такий аналіз проводиться, але він має формальний характер (просто звітність).
- Ми бачимо лише суху статистику, реальних рішень на її основі не ухва...
- Ні, такий порівняльний аналіз у закладі не практикується.

Додаток 3

Анкета батьків учнів 2-4-х та 10-11-х класів Гощанського академічного ліцею (2025-2026 н. р.)

1. У якому класі навчається ваша дитина?

89 ответов

- Початкова школа (2–4 клас)
- Середня школа (5–9 клас)
- Старша школа (10–11 клас)

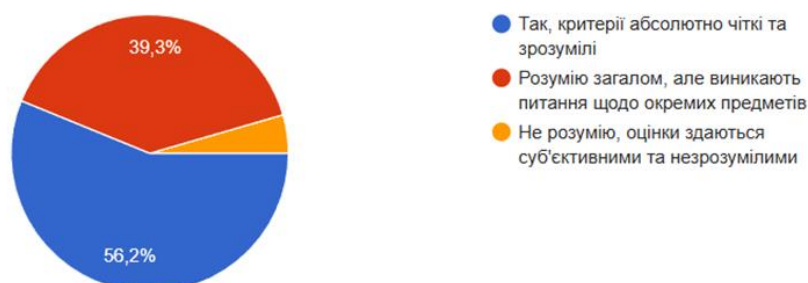
2. Яка форма оцінювання застосовується до вашої дитини?

89 ответов

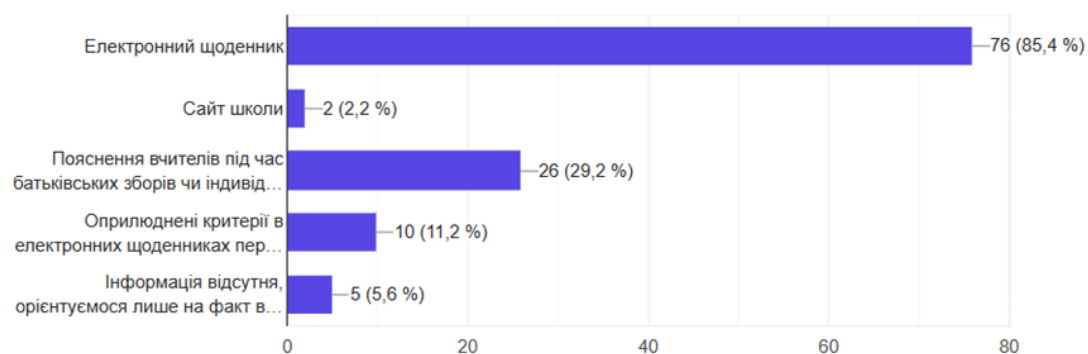
3. Чи розумієте ви особисто, за які саме досягнення або помилки дитина отримує відповідний рівень чи бал?

89 ответов

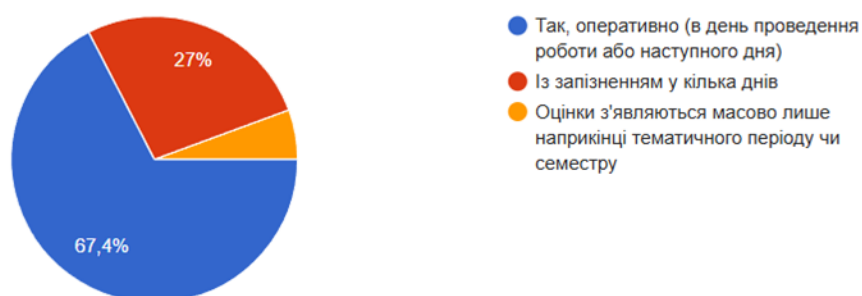
4. Які джерела інформування про критерії оцінювання є для вас доступними?

89 ответов

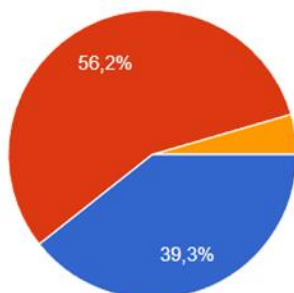
5. Чи вчасно, на вашу думку, виставляються оцінки в інформаційні ресурси школи?

89 ответов

6. Наскільки об'єктивно, на вашу думку, педагоги оцінюють реальні знання дитини?

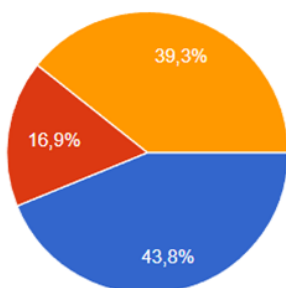
89 ответов

- Повністю об'єктивно з усіх предметів
- Переважно об'єктивно, за винятком 1–2 предметів
- Часто стикаємося із заниженням оцінок
- Оцінювання є завищеним (бали вищі, ніж реальний рівень знань)

7. Чи враховує чинна система оцінювання індивідуальну навчальну траєкторію дитини (зусилля, індивідуальний прогрес порівняно з її ж минулими результатами)?

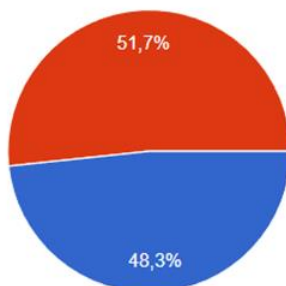
89 ответов

- Так, вчителі помічають і заохочують навіть мінімальний прогрес
- Оцінюється лише кінцевий сухий результат (стандартна норма)
- Важко відповісти, не помічали такого аналізу

8. Чи вважаєте Ви, що вчителі мають упереджене ставлення до дитини через її поведінку?

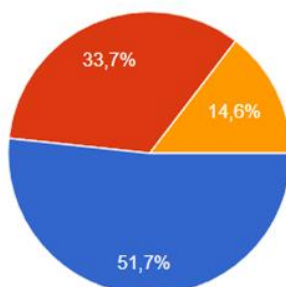
89 ответов

- Ні, оцінювання є виключно академічним та неупередженим
- Іноді особисте ставлення вчителя впливає на результат
- Так, стикаємося з постійним упередженим оцінюванням

9. Яку функцію, на вашу думку, оцінка виконує для вашої дитини найчастіше?

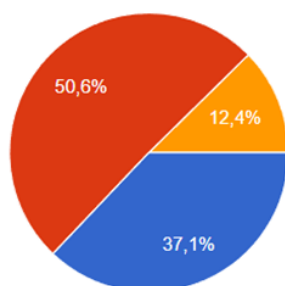
89 ответов

- Стимулюючу (мотивує вчитися, розбиратися в помилках)
- Контролюючу (просто фіксує рівень знань на конкретний момент)
- Демотивуючу (дитина втрачає інтерес до предмета через низькі бали)
- Каральну (використовується як засіб тиску на дитину)

10. Опишіть психологічний стан дитини під час періодів інтенсивного оцінювання (діагностувальні, контрольні роботи, тести):

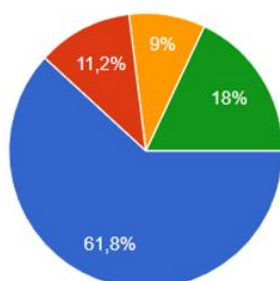
89 ответов

- Абсолютно спокійний, сприймає як звичайний елемент навчання
- Помірне хвилювання, що спонукає до якісної підготовки
- Високий рівень тривожності, страх припуститися помилки, порушення сну чи апетиту

11. Як ваша дитина реагує на отримання незадовільного для неї балу або низького рівня?

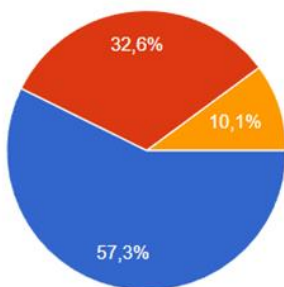
89 ответов

- Конструктивно (аналізує помилки, намагається перездати чи вивчити краще)
- Замикається в собі, переживає почуття провини
- Проявляє агресію, звинувачує вчителя в несправедливості
- Байдуже реагує, не вважає на бали

12. Чи забезпечується академічна доброчесність під час дистанційного навчання?

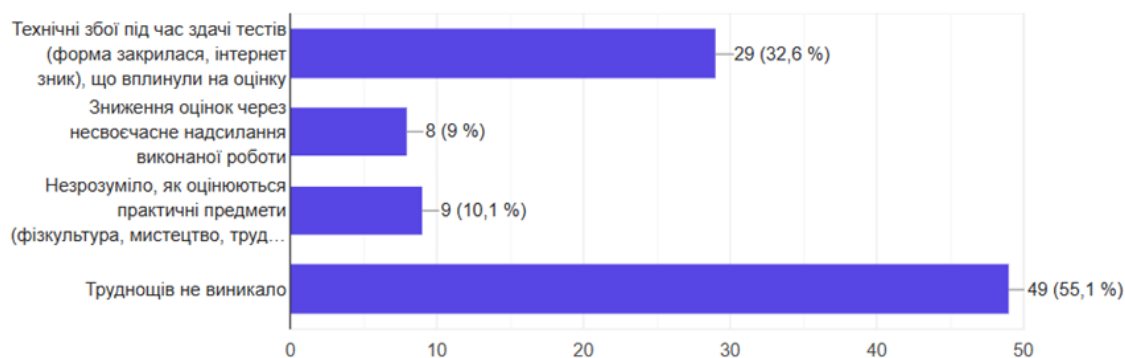
89 ответов

- Так, вчителі використовують завдання, які неможливо просто списати з інтернету
- Частково, оцінки часто є наслідком допомоги батьків або списування, а не знань дітей
- Ні, контроль за самостійністю виконання робіт повністю відсутній

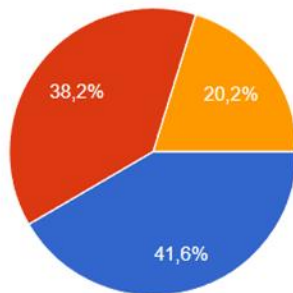
13. З якими труднощами в системі оцінювання ви зіткнулися під час дистанційного навчання?

89 ответов

14. Який характер має аналіз помилок, що його надає вчитель після перевірки робіт?

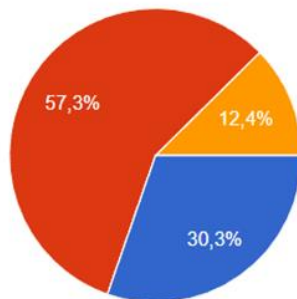
89 ответов

- Детальний розбір (вчитель пише або каже, що саме зроблено правильно, а над чим треба попрацювати)
- Шаблонний (просто підкреслені помилки без додаткових пояснень)
- Обмежується лише виставленням цифрового балу чи символу

15. Чи створені в ліцеї умови для покращення/перездачі результатів оцінювання?

89 ответов

- Так, розроблено чіткий алгоритм та виділено час для виправлення оцінок
- Перездача можлива лише за індивідуальною домовленістю з конкретним вчителем
- Ні, отриманий бал є остаточним і перездачі не підлягає